

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie

Názov školy: Materská škola Čs. armády 1590/1, 069 01 Snina

Obdobie plánu: školský rok 2025/2026

I. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu

Materská škola Čs. armády 1590/1 Snina je povinná v súlade s § 145 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní postupovať podľa Štandardov, ktoré vydáva a na svojom webovom sídle zverejňuje MŠVVaM SR a ich znenie je súčasťou dodatku školského poriadku materskej školy. Tieto Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní zaväzujú riaditeľov školských zariadení a každého pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca a ďalšieho zamestnanca školy k dodržiavaniu stanovených pravidiel, princípov a postupov, ktorých cieľom je podporiť vytvorenie inkluzívneho prostredia na škole, v ktorej sa každé dieťa bude cítiť prijaté. Uplatňovanie Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní pre školu v zmysle školského zákona znamená zavedenie a dodržiavanie pravidiel, princípov a postupov na predchádzanie segregácie, identifikáciu rizika segregácie a nápravu segregáčného konania, pokiaľ bolo indikované.

Materská škola, Čs. armády 1590/1, Snina kladie dlhodobu dôraz na vytváranie bezpečného, rovného a rešpektujúceho prostredia pre všetky deti bez rozdielu etnického, jazykového, náboženského či sociálneho zázemia. Opatrenia proti segregácii sú premietnuté do školského poriadku a každodennej praxe školy, pričom sa dôsledne rešpektujú princípy rovnakého zaobchádzania. V pedagogickej činnosti a organizácii materskej školy sa zabráňuje akémukoľvek vedomému alebo nevedomému oddeľovaniu detí a sú zapájané do všetkých výchovno-vzdelávacích aktivít, ktoré materská škola realizuje.

Štandardy postojov a hodnôt:

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru.

Deskriptory sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiadúceho správania všetkých aktérov vo vzdelávaní:

- Zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- Vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam.
- Rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania.
- Rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné politické názory.
- Prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet.
- Dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa.
- Preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky.
- Ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim.
- Vyjadrovať vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

Tieto štandardy postojov a hodnôt sú obsiahnuté v školskom poriadku ako práva, povinnosti a pravidlá vzájomných vzťahov zákonných zástupcov a zamestnancov materskej školy.

Všetci zamestnanci materskej školy zdieľajú presvedčenie, že materská škola je inštitúcia, ktorej úlohou je rozvíjať všetky deti, bez ohľadu na ich sociálny a etnický pôvod, jazyk či kultúru.

Uplatňovanie jednotlivých štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní:

Sociálna desegregácia v materskej škole:

Naša materská škola využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia detí a poslucháčov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.

Prijímame, vzdelávame a vychovávame všetky skupiny detí podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone s ohľadom na personálne a materiálno-technické zabezpečenie materskej školy.

V škole neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov alebo poslucháčov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.

Umožňujeme všetkým skupinám detí, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama naša materská škola organizuje, alebo sú škole sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivujeme a podporujeme.

Pri hodnotení detí nekonajú zamestnanci našej materskej školy diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

Priestorová desegregácia v materskej škole:

V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využívame priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovno-vzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebíha v priestoroch, ktorých kvalita je rozdielna oproti iným priestorom. V triedach je vyvážené zastúpenie detí rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona. Taktiež poskytujeme rovnaký prístup všetkých detí a zákonných zástupcov do priestorov materskej školy, rovnakú kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu pre všetky deti bez rozdielu.

Organizačná desegregácia v materskej škole:

Naša materská škola má nastavený denný program tak, aby nedochádzalo k vylučovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny detí. Všetky deti majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci vytvárajú osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné realizovať len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program, individuálny učebný plán alebo poskytnuté podporné opatrenia. Všetky skupiny detí majú umožnený rovný prístup k materiálno-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu.

Škola je povinná využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám detí aj v prípade krízových udalostí v škole. Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

II. Ciele a vízia plánu

Našou prioritnou víziou je vytvárať podmienky, kde by každé dieťa naplnilo potrebu uznania, humánneho prístupu, úcty aj zodpovednosti, kde je každé dieťa akceptované a má rovnaké šance na úspech a rozvoj svojho potenciálu.

Krátkodobé ciele

- Individuálny prístup k deťom a podpora psychickej odolnosti.
- Rovnaké zaobchádzanie a spravodlivý prístup k potrebám detí.
- Podpora participácie detí a rodičov na živote školy.
- Trvalé inkluzívne opatrenia (nie jednorazové aktivity).
- Budovanie bezpečného a podporného prostredia.
- Posilňovanie medzilidských vzťahov a komunity.
- Rovnoprávnosť a možnosť rozhodovania primeraná veku.
- Podpora identity dieťaťa a jeho spokojnosti so sebou samým.
- Analýza aktuálnej situácie – pravidelné monitorovanie zloženia tried, podmienok na výchovu a vzdelávanie, potrieb detí, identifikácia bariér a možných rizík segregácie,
- Zlepšenie pedagogického prístupu – školenia pre učiteľov v oblasti inkluzívnej pedagogiky a diferencovaného vzdelávania a výchovy.
- Zabezpečiť bohatosť desegregačných aktivít - preventívne programy, intervencie, prosociálne aktivity.
- Posilnenie komunikácie s rodičmi – vytvorenie efektívnych mechanizmov na spoluprácu so zákonnými zástupcami všetkých detí.

Dlhodobý cieľ plánu desegregácie:

Dlhodobým cieľom je neustále zlepšovať priaznivé podmienky na vzdelávanie, osobnostný a sociálny rast detí s cieľom ich sociálnej inklúzie a osobnostnej integrity. Znamená to posilňovať inkluzívnu kultúru prostredníctvom vzdelávania zamestnancov, zabezpečiť rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu pre všetkých, podporovať aktívnu spoluprácu s rodičmi, tvorbu účinných mechanizmov na pravidelné monitorovanie a vykazovanie plnenia princípov rovného prístupu a zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ďalej navrhnuť plán aktivít, procesov, stratégií, ktoré materskej škole pomôžu v prevencii segregácie v prostredí materskej školy.

III. Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Spolupráca s rodičmi	Vytvárať priateľskú, otvorenú komunikáciu. Podporiť informovanosť rodičov. Zintenzívniť spoluprácu. Eliminovať obavy z pobytu	Spoločné akcie, tvorivé dielne, Deň otvorených dverí, Deň rodiny a pod., osobné rozhovory s rodičmi, konzultácie, možnosť participácie na inklúzii. Podporné inkluzívne aktivity.	Pedagogickí zamestnanci	Priebežne počas roka
Profesijný rozvoj	Zvýšiť odborné kompetencie PZ v oblasti inklúzie –	Vzdelávania v oblasti inklúzie, školenia	Vedúci pedagogickí zamestnanci, ostatní	Priebežne počas roka

pedagogických zamestnancov	vzdelávaním, webinármi, samoštúdiom. Zaradiť dané vzdelávania do Plánu profesijného rozvoja PZ.	o antidiskriminačnom správaní a desegregácii, o výchove a vzdelávaní detí so špecifickými potrebami.	pedagogickí zamestnanci	
Prosociálne správanie	Budovať rovesnícke vzťahy, empatiu u detí.	Ranné kruhy, spoločné aktivity	Pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci	Priebežne počas roka
Vnútorne hodnotenie	Sebahodnotenie školy, priebežné monitorovanie A vyhodnocovanie prístupov, metód, foriem...	Monitorovanie, zber spätnej väzby a vyhodnocovanie realizované formou rozhovorov so ZZ, PZ, pozorovania	Riaditeľka MŠ	Priebežne počas roka

IV. Podpora a spolupráca

Pre zabezpečenie dodržiavania zákazu segregácie materská škola nadviaže spoluprácu s odbornými inštitúciami a organizáciami, ktoré podporujú inkluzívne vzdelávanie a sociálnu integráciu.

Medzi partnerov určených na efektívnu spoluprácu a pomoc zaraďujeme tieto inštitúcie a organizácie:

- zriaďovateľ materskej školy – mesto Snina
- NIVAM - metodická podpora pri zavádzaní inkluzívnych prístupov, odborné vzdelávania
- VÚDPaP,
- centrá poradenstva a prevencie v meste Snina - diagnostika a podpora rozvoja detí, logopedická prevencia, depistáž, školenia a pod.
- Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
- Centrum včasnej intervencie Snina - v oblasti podpory rodín a detí
- miestne a regionálne organizácie podporujúce výchovu a vzdelávanie – CVC, mestská knižnica, ZUŠ...

V. Očakávané výsledky

Vo všeobecnosti platí, že pri aplikovaní Plánu uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa zabezpečí spravodlivý a rovný prístup k vzdelaniu pre všetky deti bez ohľadu na ich sociálny, etnický, kultúrny alebo zdravotný stav. Plán vedie k znižovaniu segregácie a diskriminácie v školách a odstránenie všetkých praktík, ktoré vedú k oddeleniu detí podľa etnických, sociálnych alebo zdravotných kritérií.

Výsledky, ktoré materská škola očakáva ako dôsledok realizácie plánu sú:

- Stabilný záujem o materskú školu zo strany zákonných zástupcov a jej maximálne kapacitné naplnenie.
- Spokojnosť rodičov, vyjadrená ústne, písomne alebo prostredníctvom spätnej väzby (dotazníky, stretnutia).

- Spokojnosť a psychická pohoda detí, ich aktívne zapájanie sa do výchovno-vzdelávacieho procesu a podujatí školy.
- Zvýšená motivácia a spokojnosť pedagogických a nepedagogických zamestnancov, najmä v oblasti vzdelávania, spolupráce a komunitnej práce.
- Aktívne využívanie podporných opatrení nielen formálne, ale ako reálny nástroj podpory detí.
- Zvýšenie odborných a interkultúrnych kompetencií zamestnancov školy prostredníctvom školení, metodických príručiek a praxe.

VI. Zdroje financovania

Ludské zdroje:

- Externí partneri (napr. lektori školení z NIVAM, pracovníci neziskových organizácií, centier poradenstva a prevencie a pod.....).

Materiálne a metodické zdroje:

- Metodická príručka desegregácie (MŠVVaM SR, 2024).
- Materiály z iných portálov.

Financovanie:

- finančné prostriedky z rozpočtu materskej školy,
- získavanie finančných prostriedkov z grantov a projektov (na podporu individuálneho vzdelávania, vytváranie inkluzívneho prostredia),
- finančná podpora zo strany zriaďovateľa.

VII. Komunikácia a zdieľanie výsledkov

Informovanie zainteresovaných strán o cieľoch, aktivitách a výsledkoch plánu

- Transparentná komunikácia so zriaďovateľom, rodičmi
- Zdieľanie informácií na pedagogických radách, konzultácie PZ, vzájomná výmena skúseností a príkladov dobrej praxe, sprostredkovanie informácií zo vzdelávaní
- Webová stránka materskej školy a mesta, nástenky...

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní nie je uzavretý dokument. Je dokumentom zohľadňujúcim aktuálnosť legislatívnych rámcov, akceptujúcich rôznorodosť, implementujúci premeny tradičnej školy na modernú, akceptujúcu inakosť učiacich sa, osobitosti učiacich sa, rôznorodosť zúčastnených, predpokladá nové skúsenosti a fakty z praxe. Práve preto je dokumentom podliehajúcim neustálemu dopĺňaniu a revidovaniu. Jeho dodržiavaním a uplatňovaním sa zvyšuje status, atraktivita a úspešnosť školy.

V Snine 22. 08. 2025

Spracovala: Renáta Gerbocová – riaditeľka MŠ

Prerokované na pedagogickej rade dňa 25. 08. 2025.

